

Notitie

HaskoningDHV Nederland B.V.
Industry & Buildings

Aan: Projectteam Talens
Van: Hanita Zweers
Datum: 17 mei 2023
Kopie: -
Ons kenmerk: BJ2857IBNT001F01
Classificatie: Projectgerelateerd
Gecontroleerd door: Robin Wagenaar

Onderwerp: Relocatie Koninklijke Talens B.V. Apeldoorn: quickscan flora en fauna (Wnb H3 soortenbescherming)

---

1 Aanleiding en doel QuickScan flora & fauna

Talens wil een relocatie onderzoeken van een bestaande locatie in het centrum van Apeldoorn naar een beoogde locatie op het bedrijventerrein Apeldoorn Noord 2 zuidelijk van de Oost Veluweweg. De beoogde kavel binnen dit bedrijventerrein betreft de noordwestelijk gelegen kavel, aan de Laan van het Omniversum. Deze locatie ligt dicht bij het huidige distributiecentrum aan de Tweelingenlaan. Het overige deel van het bedrijventerrein is grotendeels bebouwd. Het terrein ten westen van de beoogde kavel ligt nog braak. In figuur 1 is een luchtfoto weergegeven van de beoogde locatie.

Figuur 1: Ligging beoogde kavel op het bedrijventerrein Apeldoorn 2 aan de Laan van het Omniversum.

Ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving. In Nederland worden de natuurwaarden via de “Wet natuurbescherming” (hierna Wnb) beschermd. Onder de Wnb is de bescherming geregeld van Natura 2000-gebieden, inheemse flora en fauna soorten en van houtopstanden.

Naast de wettelijke bescherming worden natuurgebieden planologisch en beleidsmatig beschermd via het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN; voorheen Ecologische hoofdstructuur) aangevuld met natuurbeleid vanuit de lagere overheden.

Voorliggend notitie betreft alleen het onderdeel soortenbescherming waarvoor een QuickScan is uitgevoerd waaruit duidelijk wordt welke wettelijk beschermde soorten (potentieel) aanwezig zijn, welke mitigerende maatregelen nodig zijn, of nader veldinventarisatie nodig is en/of er mogelijk een ontheffing nodig is.

2 Beknopt toetsingskader Wnb soortenbescherming

De Wnb beschermt in alle van nature in Nederland in het wild levende flora en fauna. De Wnb kent voor inheemse soorten drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de [Vogelrichtlijn](#), [Habitatrichtlijn](#) en twee verdragen ([Bern](#) en [Bonn](#)) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming nodig hebben. Het gaat om de volgende beschermingsregimes (verwezen wordt naar de paragrafen van de wet):

- Beschermingsregime soorten [Vogelrichtlijn](#) (paragraaf 3.1): Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn);
- Beschermingsregime soorten [Habitatrichtlijn](#) (paragraaf 3.2): Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn;
- Beschermingsregime [andere soorten](#) (paragraaf 3.3): Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A en B van de Wnb. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen.

Tabel 1 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2	Beschermingsregime andere soorten § 3.3
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

In beginsel moet met mitigerende maatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast. Lukt dat niet en worden dus verbodsbepalingen overtreden, dan is een ontheffing nodig. Het beschermingsregime van de soort bepaalt de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing.

De soorten vallend onder de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn zwaarder beschermd dan de 'andere soorten'. Een ontheffing voor deze soorten kan alleen worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden van groot openbaar belang).

Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van EZ een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht vaststellen middels een verordening en zijn de genoemde belangen breder benoemd. Naast ontheffingsplicht voor ruimtelijke ontwikkelingen kan afhankelijk van het voornemen ook gewerkt worden conform een goedgekeurde gedragscode.

De provincies zijn veelal het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wnb. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van EZ bevoegd gezag¹. In het voorliggend geval is de provincie Gelderland bevoegd gezag.

Provincie Gelderland geeft vrijstelling voor de volgende algemeen voorkomende soorten van art. 3.10: kleine watersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, meerkikker, gewone pad, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, woelrat, egel, haas, konijn, vos, ree.

¹ Besluit Wnb 11 oktober 2016

Niet meer vrijgesteld zijn de marterachtigen: bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter.
Verder zijn de haas en konijn op de rode lijst geplaatst met mogelijk als gevolg dat de vrijstelling voor deze soorten wordt opgeheven.

3 Aanwezige natuurwaarden flora en fauna

3.1 Beschrijving van habitats in het plangebied

De beoogde locatie betreft een braakliggend terrein met overwegend een grazige en kruidenruigtevegetatie met ter hoogte van een voormalige perceelsgrens en noordgrens boomopslag met berken, elzen en schietwilg (3-5 jaar oud) en in de noordwesthoek een tijdelijke opslag van zand en stenen afgezet met hekwerk. Op basis van luchtfoto's (cyclomedia) is te zien dat het bedrijventerrein rond de beoogde locatie recentelijk gevuld is met nieuwe gebouwen. Oostelijk van het plangebied is een gebouw van de Welkoop gerealiseerd. Noordelijk en westelijk van het plangebied zijn wegen aanwezig met recent aangeplante laanbeplanting. Zuidelijk van het plangebied is een waterberging aanwezig.

In het plangebied komt verder geen open water voor, geen bomen en geen gebouwen.

Figuur 2: Impressie plangebied met links opslag van klinkers en zand en rechts de strook met opslag van jonge bomen en onder waterberging (wadi).

3.2 Aanwezigheid van Wnb soorten & effectbeoordeling voornemen

Op basis van bureaustudie en habitatanalyse is (potentiële) aanwezigheid van wettelijke beschermde soorten per soortgroep onderzocht. Voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van de NDFF²-data.

Planten

Uit de NDFF-databank van de afgelopen 10 jaar komt buiten het plangebied de beschermde kartuizer anjer (art.3.10) voor. Dit is langs de Stadhoudersmolenweg op meer dan 700m noordwestelijk van het plangebied. Ook verder langs het Apeldoorns kanaal komt de soort voor. Kartuizer anjer is een kruid dat met name in de schralere wegbermen of perceelsranden voorkomt. Het plangebied betreft een voormalig agrarisch perceel met voedselrijke omstandigheden. Aanwezigheid van de soort kan hier worden uitgesloten.

Wanneer sprake is van aanwezigheid van de soort betekent de ontwikkeling vernietiging van de standplaats en overtreding van Art. 3.10 lid 1c. De verspreiding van de kartuizer anjer is beperkt tot enkele locaties in bermen. Bij verdergaand verlies aan standplaatsen door ruimtelijke ontwikkelingen tast dit lokaal de gunstige staat van instandhouding aan.

Als mitigerende maatregel na vaststellen van de soort in het plangebied is verplaatsing van de soort mogelijk naar een geschikte locatie in de omgeving buiten het werk- en/of plangebied, bijvoorbeeld in combinatie met natuurlijke groenzones rond het bedrijfsgebouw en/of verplaatsing naar de wegbermen in afstemming met bermeigenaar/beheerder. Behoud en verdere uitbreiding van de kartuizer anjer kan via ecologisch bermbeheer en inpassing van kruidige groenstroken op het bedrijventerrein in het algemeen (opgave derden).

Synthese planten: Binnen het plangebied komt mogelijk kartuizer anjer (art. 3.10) voor. Veldinventarisatie kan hierover uitsluitsel geven. Mitigerende maatregelen zijn mogelijk.

Vissen en amfibieën

Uit de analyse van de NDFF komen geen waarnemingen van beschermde soorten naar voren. Binnen het plangebied is geen open water aanwezig. Aanwezigheid van vissen is dan ook op voorhand uitgesloten. Direct zuidelijk van het plangebied is een waterberging ingericht. Wanneer deze watervoerend is in het voorjaar tot begin zomer kan dit mogelijk een voortplantingswater zijn van amfibieën. Het plangebied is met de ruigte en bosschage geschikt als landbiotoop.

Synthese vissen en amfibieën: vissen zijn niet aanwezig in het plangebied. Mogelijk komen amfibieën voor in het plangebied. Het betreft algemene soorten waarvoor vrijstelling geldt. Wel zijn maatregelen vanuit de zorgplicht van toepassing.

Reptielen

Uit de analyse van de NDFF komen geen waarnemingen van reptielen voor. Het terrein is ongeschikt voor reptielen. De hazelworm, waarneming westelijk van het Apeldoorns kanaal, is meer verbonden aan bosachtig en schraal open terrein. De ringslang is nauw verbonden aan veel open water wat hier ontbreekt.

Synthese reptielen: reptielen zijn niet aanwezig in het plangebied.

---

² Nationale Databank Flora en Fauna

Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren:

Uit de NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar blijkt dat in het westelijk perceel van het plangebied in de afgelopen jaren de wezel en bunzing (art. 3.10) zijn waargenomen. Het plangebied met ruigte, opslag van steen en bomen vormt voor deze soorten, met een groot actieradius, geschikt leefgebied. Deze soorten komen naar alle waarschijnlijkheid voor in het plangebied. Omdat door het langzaam maar zeker vullen van de wijk Zuidbroek steeds minder foerageergebied overblijft, valt niet uit te sluiten dat het plangebied tot essentieel foerageergebied behoort.

Waarnemingen van dassen zijn bekend van circa 200 meter westwaarts van het plangebied met daartussen de drukke Oost-Veluweg. Dit belet de soort niet om gebruik te maken van het plangebied en omgeving. Bij de aanleg van de wijk Zuidbroek werd er bij de opgeworpen Vellertheuvel al snel een burcht aangetroffen. Het terrein is voor aanwezigheid van een burcht te open voor de das. Het plangebied zal hooguit incidenteel als foerageergebied gebruikt worden.

Andere beschermde zoogdiersoorten, met uitzondering van de algemene vrijgestelde zoogdiersoorten zoals egel, haas en diverse muizensoorten, worden niet in het plangebied verwacht.

Vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van wezel en bunzing is niet te voorkomen. De ontwikkeling van de beoogde locatie staat niet op zichzelf. Door de ontwikkeling van het bedrijventerrein ter hoogte van voormalig agrarisch gebied is, met overwegend gebouwen en rondom verhardingen, geschikt leefgebied verloren gegaan. Het plangebied kan door de vulling van de wijk essentieel leefgebied worden. Noordelijk van de Oost Veluweweg is agrarisch gebied aanwezig waar naar uitgeweken kan worden. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten zal door invulling van de planlocatie niet worden aangetast. Wel bestaat de mogelijkheid om langs de randen van het bedrijventerrein groenzones met beplanting zoals inheemse struiken of hagen in te passen om enige natuurlijke groenstructuur te behouden.

Doding van wezel en bunzing (en overige zoogdiersoorten) moet worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen gedurende de uitvoering. Dit betekent werken buiten de meest kwetsbare periode. De meest kwetsbare periode is de voortplantingsperiode met nog immobiele jongen. Marters kunnen het hele jaar voortplanten maar doorgaans zijn de nesten met jongen in de periode april t/m september. Door het terrein kort en open te houden zonder schuilmogelijkheden kan het plangebied minder aantrekkelijk als nestlocatie gemaakt worden zodat uitgeweken wordt naar geschiktere locaties. Het onaantrekkelijk maken van het plangebied moet worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding van een ter zake deskundige.

Voor overige vrijgestelde soorten zoals egel en muizen die in het plangebied voor komen geldt de zorgplicht. Deze soorten profiteren mee van de mitigerende maatregelen nodig voor wezel en bunzing.

Synthese grondgebonden zoogdieren:

Het plangebied maakt onderdeel uit van leefgebied van wezel en bunzing (art. 3.10). Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om doding te voorkomen. Voor beide soorten is ontheffing nodig voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren art. 3.10 lid 1b.

Vleermuizen:

Uit de NDFF volgt dat in het verleden verschillende vleermuissoorten (art. 3.5) zijn waargenomen in het plangebied. Gegevens van de afgelopen 10 jaar laten geen gegevens zien. Het plangebied wordt mogelijk incidenteel gebruikt als foerageergebied van de algemeen voorkomende soorten zoals gewone dwergvleermuis. Het plangebied is geen belangrijk functioneel onderdeel van een foerageergebied. Vaste verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten aangezien geen geschikt gebouw of bomen aanwezig zijn.

Synthese vleermuizen:

Vleermuizen gebruiken het plangebied mogelijk als foerageerlocatie maar het betreft geen essentieel onderdeel van het leefgebied.

Insecten (dagvlinders, libellen, kevers) en overige soorten

Uit de NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar komen geen beschermde soorten naar voren. Het terrein is voor de meeste beschermde soorten, veelal afhankelijk van specifieke vegetatietypen en omstandigheden, niet geschikt. Een oude waarneming zuidelijk van het plangebied is de sleedoornpage (art. 3.10) die nauw verbonden is aan de sleedoorn. In het plangebied komt de waardplant alsook de dagvlindersoort niet voor. Overigens komt de soort nog wel voor noordelijk van Apeldoorn.

De teunisbloempijlstaart (art. 3.5) is een soort die onder meer voorkomt bij de teunisbloem, wilgeroosje en harig wilgeroosje. Deze ruigtesoorten komen in Apeldoorn en het plangebied voor waar vervolgens de pijlstaart op af kan komen. Qua verspreiding komt deze met name voor in Limburg maar is de laatste jaren aan het optrekken in noordelijke richting. Ook ter hoogte van Apeldoorn is een waarneming gevonden (<https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/teunisbloempijlstaart>). De soort is in Apeldoorn nog extreem zelden waargenomen (enkele waarnemingen ondanks redelijk actieve waarnemers). De kans op het voorkomen van de soort in het plangebied is zeer klein.

Als algemene maatregel kan met de terreininrichting rekening gehouden worden met inpassing van een groenstrook met ook ruimte voor teunisbloem en harig wilgeroosje. Dit is tevens gunstig voor wezel en bunzing.

Synthese Insecten en overige soorten:

Beschermde insecten en overige soorten zijn niet aanwezig in het plangebied.

Broedvogels en jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is met de ruigte en aanwezige struiken geschikt als broedlocatie van broedvogels. Uit de NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar zijn grasmus, roodborsttapuit en rietgors waargenomen met territoriaal- en baltsgedrag. Uit informatie van Omgevingsdienst Veluwe IJssel blijkt dat de Kievit een regelmatige broeder van het gebied is. Voor een andere eertijds aanwezige broedvogel (kleine plevier) is het intussen niet open genoeg meer. Overige soorten die hier mogelijk broeden zijn Canadese en grauwe gans, kneu, putter en roodborsttapuit.

Verstoring waarbij het nest wordt verlaten alsook vernietiging van nesten is niet toegestaan. Hiervoor wordt ook geen ontheffing verleend. Overtreding van verbodsbepalingen dienen dan ook voorkomen te worden door mitigerende maatregelen. Dit betreft: werken buiten broedseizoen, tijdig starten voor het broedseizoen. Werkzaamheden binnen het broedseizoen (indicatief februari-medio juli rekening houdend met vroege start Kievit) kan alleen na vrijgave van ecoloog na vaststellen afwezigheid van gebruikte nesten en/of jongen rond nestlocatie.

Jaarrond beschermde nesten zijn afwezig in het plangebied alsook in de omgeving. Er zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig.

Synthese broedvogels en jaarrond beschermde nesten:

Jaarrond beschermde nesten zijn afwezig. In het plangebied komen zeker tijdens het broedseizoen broedvogels voor waarvoor mitigatie verplicht is. Hiervoor wordt geen ontheffing verleend.

4 Conclusie Wnb soorten

Het plangebied (of de beoogde kavel) vormt vrijwel zeker onderdeel uit van het leefgebied van de wezel en bunzing (art. 3.10), twee marterachtigen waarvoor geen vrijstelling van ontheffing geldt. Daarnaast komen broedvogels voor.

Voor de beschermde soorten zijn mitigerende maatregelen noodzakelijk mogelijk om de negatieve effecten te voorkomen en/of te verzachten. De maatregelen betreft per soort(groep):

- Broedvogels:
  - Werken buiten het broedseizoen (indicatief februari-medio juli; rekening houdend met Kievit).
  - Tijdig starten voor het broedseizoen.
- Werkzaamheden binnen het broedseizoen kan alleen na vrijgave van een ter zake deskundige ecoloog na vaststellen afwezigheid van gebruikte nesten en/of jongen rond nestlocatie. Wezel en bunzing
  - Werken buiten kwetsbare periode (voortplantingsperiode met jongen april t/m september).
  - Tijdig starten buiten voortplantingsperiode en terrein minder aantrekkelijk maken onder begeleiding van een ter zake deskundig ecoloog.

Voor de wezel en bunzing is ontheffing nodig voor art. 3.10 lid 1b in verband met opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren.

Algemene aanbeveling:

Hoewel het plan de lokale staat van instandhouding van beschermde soorten (wezel en bunzing) niet aantast en formeel geen inrichting nodig is van leefgebied kan dit wel als onderdeel van de terreininrichting meegenomen worden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van behoud en/of inpassing van natuurlijke groenzones met inheemse struiken of hagen en bloemenruigte (teunisbloem, wilgeroosje en harig wilgeroosje) langs de randen van het bedrijventerrein. Een natuurlijke en ecologisch inrichting is niet alleen gunstig voor wezel en bunzing maar ook voor vogels en insecten, oftewel de biodiversiteit in het algemeen.